

Sivistystoimen johtamisjärjestelyt ja yhtenäiskoulun rehtorin viran perustaminen

Kunnanhallitus 30.03.2020 § 80

196/01.01.00.01/2020 [Tohmajärven yhtenäiskoulun ja lukion rehtorin tehtävät]

Kunnanvaltuusto on 24.2.2020 kokouksessaan päättänyt, että kuntaan perustetaan vuosiluokille 1-9 perusopetusta antava Tohmajärven yhtenäiskoulu 1.8.2020 alkaen. Koulun oppilaspohja muodostuu lakkautettujen Kemien koulun, Värtsilän koulun ja Tietäväisen koulun oppilaista.

Koulujen lakkauttamisen ja uuden koulun perustamisen myötä on ratkaistava myös koulun johtamisjärjestelyt. Kemien koulussa ja Värtsilän koulussa on ollut johtajaopettaja. Tietäväisen koulun rehtorin tehtävät, samoin kuin lukion rehtorin tehtävät, ovat sisältyneet sivistysjohtajan virkaan. Vielä 2000-luvun alussa jokaisessa virassa on ollut erillinen viranhaltija. Sivistysjohtajan viran kokonaisuus, kun siihen ovat sisältyneet myös kahden koulun rehtorin tehtävät, on osoittautunut raskaaksi, vaikka Tietäväisen koululla ja lukiolla on ollutkin myös yhteinen apulaisrehtori.

Sivistyslautakunta on kokouksessaan 23.03.2020 § 19 käsitellyt uuden koulun johtamisjärjestelyä. Lautakunta on omana kantanaan puheenjohtajan esittelyn pohjalta päättänyt äänin 4-3 esittämään kunnanhallitukselle, että sivistysjohtajan tehtäviin sisällytetään Tohmajärven yhtenäiskoulun ja lukion rehtorin tehtävät 1.8.2020 alkaen ja että lisäksi yhtenäiskoulussa toimii kaksi apulaisrehtoria.

Sivistyslautakunnassa tehtiin kaksi puheenjohtajan esittelystä poikkeavaa esitystä. Äänestykseen tulleen vastaesityksen mukaan sivistysjohtajan virka muutetaan hyvinvointi- / sivistysjohtajaksi ja palkataan yhtenäiskoulun ja lukion rehtori sekä apulaisrehtori. Kannattamattomana rauenneen vastaesityksen mukaan sivistysjohtajan virka muutetaan hyvinvointijohtajaksi ja tehtävään sisältyy lukion rehtorin tehtävät. Yhtenäiskouluun palkataan rehtori ja apulaisrehtori.

Monessa kooltaan Tohmajärven kanssa vertailukelpoisessa kunnassa sivistysjohtamiseen ja koulujen johtamiseen on käytettävissä vahvemmat resurssit. Kun Tohmajärvellä ollaan uuden sivistyskeskuksen myötä siirtymässä uudelle aikakaudelle, myös johtamisjärjestelyt on päivitettävä sellaisiksi, että niillä voidaan pitkäjänteisesti vastata sivistystoimeen ja kouluun kohdistuviin koviin odotuksiin.

Yhtenäiskoulun keskeinen ajatus on toteuttaa perusopetus yhtenä kokonaisuutena niin, että alaluokkien ja yläluokkien välinen raja madaltuu. Yhteinen koulu ja yhteinen rehtori parantaa koulun toimivuutta, yhteishenkeä ja mahdollistaa henkilöstön osaamisen hyödyntämisen ilman hallinnollisten koulurajojen muodostamia esteitä. Uusi sivistyskeskus on noin 350 oppilaan ja kymmenien aikuisten työpaikka. Se tarvitsee päätoimisesti läsnä olevan johtajan.

Tohmajärvellä lasten ja nuorten määrä väestöennusteiden mukaan hiljalleen vähenee, mikä tarkoittaa jatkuvaa toiminnan sopeuttamistarvetta suhteessa palvelutarpeeseen. Tämä on huomioitu niin rakennushankkeessa kuin muussakin suunnittelussa. Tämä on luonnollisesti otettava huomioon myös virkajärjestelyitä tehtäessä. Valmistelun kuluessa on ymmärrettävästi oltu huolissaan

johtamisjärjestelyiden vaikutuksesta kustannuksiin. On arveltu myös niin, että mikäli perustetaan uusia virkoja, ne on laitettava julkiseen hakuun ja etenkin siinä tapauksessa voitaisiin joutua tilanteeseen, jossa uuden henkilön rekrytointi johtaa jo olemassa olevan henkilöstön töiden vähenemiseen tai loppumiseen.

Kunnan hallintosäännön mukaan virat perustaa ja lakkauttaa kunnanhallitus. Valtuusto täyttää kunnanjohtajan viran, kunnanhallitus toimialajohtajien virat ja kukin toimielin sitä alemmat virat. Kunnanhallitus päättää siis sen, millainen virkarakenne kunnassa on ja lisäksi täyttää edellä mainitut virat. Tässä tapauksessa sivistysjohtajan viran. Myös virkatehtävän sisällön muutokset kuuluvat kunnanhallituksen päätösvaltaan. Kunnanhallitus päättää myös koululaitoksen viroista. Sivistyslautakunta päättää virkoihin valittavista henkilöistä.

Lähtökohtaisesti virkasuhteeseen ottaminen edellyttää julkista hakumenettelyä (laki kunnallisesta viranhaltijasta, 4 §). Myös sisäinen haku tulee kuitenkin kyseeseen rajatuissa tapauksissa. Virkasuhteeseen voidaan ottaa ilman hakumenettelyä, kun kysymyksessä on sijaiseksi tai avoinna olevaan virkasuhteeseen ottaminen määräajaksi, taloudellisista ja tuotannollista syistä irtisanotun viranhaltijan ottaminen toiseen virkasuhteeseen, 22 §:ssä tarkoitettu virkasuhteen tarjoaminen osa-aikaiselle viranhaltijalle, **24 §:ssä tarkoitettu tai muussa laissa säädetty viranhaltijan siirtäminen toiseen virkasuhteeseen**, muun työnantajan palveluksessa olevan henkilön ottaminen virkasuhteeseen lain tai sopimuksen nojalla tapahtuvan toiminnan siirtämisen yhteydessä taikka muu näihin rinnastettava johtosäännössä määrätty peruste.

Ko. lain 24 §:n mukaan **viranhaltija voidaan siirtää toiseen virkasuhteeseen, jonka kelpoisuusvaatimukset hän täyttää ja jota voidaan pitää hänelle sopivana**, jos hänen asemansa toistaiseksi otettuna tai määräaikaisena viranhaltijana ei muutu **ja perusteena on toiminnan tai tehtävien uudelleenjärjestelyyn liittyvä perusteltu syy** ja hänen varsinainen palkkansa ei alene tai hän on antanut siirtoon suostumuksensa taikka siirtoon on muu hyväksyttävä syy ja viranhaltija on antanut siirtoon suostumuksensa.

Koulujen lakkauttamisessa ja yhtenäiskoulun perustamisessa on selkeästi kyseessä toiminnan ja tehtävien uudelleenjärjestely. Kunnassa on tähän liittyen jo pidetty yt-neuvottelut vuodenvaihteessa. Niiden tarkoituksena oli viestittää henkilöstölle, että sivistyskeskus merkitsee toiminnan tehostumista ja toiminnan uudelleenjärjestelyä, mikä voi merkitä muutoksia myös henkilöstön työtehtäviin.

Kunnanjohtajan ja sivistysjohtajan kesken on käyty keskustelua sivistysjohtajan viran tehtäväsisällöstä. Sivistysjohtaja Matias Valoaho on ilmaissut valmiutensa viran sisältömuutoksiin. Keskustelujen tuloksena sivistysjohtajan tehtäviin sisältyisivät jatkossa lukion rehtorin tehtävät, mutta ei enää rehtorivastuita perusopetuksen puolella. Sivistysjohtajan tehtäviä laajennettaisiin kokonaisvaltaisemman hyvinvointijohtamisen suuntaan ja samalla vapautuu voimavaroja sivistystoimen kehittämistehtäviin. Sivistysjohtajan virkamuutoksesta ja mahdollisesta nimikemuutoksesta tehdään erillinen päätös myöhemmin.

Yhtenäiskouluun perustettaisiin rehtorin virka, joka täytettäisiin sisäisellä haulla. Kelpoisuusehtona on asetuksen mukainen rehtorilta vaadittava kelpoisuus. Lisäksi yhtenäiskoululla ja lukiolla olisi apulaisrehtori, jonka tehtävät sisältyvät lehtorin tai opettajan virkaan. Tämäkin paikka täytettäisiin sisäisellä haulla.

Asian valmistelija

kunnanjohtaja

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää perustaa yhtenäiskoulun rehtorin viran. Viran täyttää sivistyslautakunta. Kunnanhallitus katsoo, että virka on mahdollista ja tarkoituksenmukaista täyttää sisäistä hakumenettelyä noudattaen. Kyseessä on kunnallisesta viranhaltijasta säädetyn lain 24 § mukainen toiminnan ja tehtävien uudelleenjärjestely.

Yhtenäiskoululle ja lukiolle on tarkoituksenmukaista nimetä apulaisrehtori, jonka tehtävät sisältyvät lehtorin tai opettajan virkaan. Paikka täytetään sisäisellä haulla sivistyslautakunnan määrittelemien kelpoisuusvaatimusten mukaisesti.

Kunnanhallitus linjaa, että sivistysjohtajan tehtäviin sisältyvät jatkossa lukion rehtorin ja hyvinvointijohtajan tehtävät. Tehtäväsisällöstä ja virkanimikkeestä päätetään tarkemmin myöhemmin.

- Merkitään, että kunnanhallituksen pj. Mikko Löppönen poistui kokouksesta esteellisenä klo 17:36 ja puheenjohtajana tästä pykälästä lukien kokouksen loppuun saakka toimi kunnanhallituksen I varapj. Marketta Sairanen.
- Merkitään, että Mikko Löppösen henkilökohtainen varajäsen Leena Väistö saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn alkaessa klo 17:36.
- Merkitään, että kokoukseen saapuivat asiantuntijoina kuultavaksi sivistystoimenjohtaja/rehtori Matias Valoaho ja apulaisrehtori Kaisa Puumalainen klo 17:36. He poistuivat kokouksesta klo 17:57 ennen asian varsinaisen käsittelyn alkua.
- Keskustelun kuluessa Leena Väistö esitti, että ei perusteta uutta rehtorin virkaa vaan jatketaan sivistysjohtaja-rehtori-mallilla.

Tommi Pesonen kannatti Leena Väistön esitystä ja ilmoitti kantanaan, että asia pitää suunnitella ja budjetoida huolella.

Helena Pakarinen ilmoitti, että asiassa pitää ottaa aikalisä.

Marketta Sairanen kannatti Leena Väistön kokouksessa tekemää esitystä.

Marja Sormunen teki esityksen, että kunnanhallitus hyväksyy esittelijän päätösehdotuksen muutettuna siten, että kunnanhallitus päättää perustaa yhtenäiskoulun rehtorin viran ja virka laitetaan ulkoiseen hakuun.

Jouni Martiskin kannatti Marja Sormuksen kokouksessa tekemää esitystä.

Keskustelun päätyttyä esittelijä ilmoitti vetävänsä asian pois kunnanhallituksen esityslistalta. Asia tuodaan uudelleen käsiteltäväksi seuraavaan kokoukseen 6.4.2020. Sitä ennen kuullaan opettajia ja selvitetään heille pohjaesityksen taustoja. Lisäksi tehdään täydentäviä laskelmia ja selvityksiä.

Päätös

Esittelijä veti asian pois esityslistalta.
